

Valdības Vēstnesis

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot
.....
Redakcija:
Rīgā, pils Nr. 2. Tel. Nr. 9-89
Ruhas stundas no 11-12

oficiālais laikraksts
svētdienas un svētku dienas
.....
Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pils Nr. 1. Tel. Nr. 9-57
Atvērta no pulksten 9-3



Sludinājumu maksa:
a) Neapmaksājami līdz 30 vien-
slēdīgām rindām 180 rbj. — kap.
b) citām iestādēm un amats per-
sonām, par katru vienslēdīgu
rindām 6
c) privātiem par katru vienslēdīgu
rindām 10

№ 149
Pirmdien, 10. jūlijā 1922. g.
Piektais gads

Rīkojums par jaunas vidusskolas un skolo-
tāju institūta atvēršanu.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Lēmums Nr. A. 1861
1922. g. 7. jūlijā.
Ar 1922. g. 1. jūliju Jelgavā, Pasta
ietā Nr. 29, tiek atvērta II. valsts vidus-
skola 10 sekošo klasu sastāvā:
I. sagatavošanas klase 2 klases
II. 2
I. vidusskolas klase 2
II. 2
III. 1
IV. 1
Kopā 10 klases

Saskaņā ar to tiek samazināts klasu
skaitis Jelgavas I. valsts vidusskolā (real-
ģimnazijā), kurai 1922./23. mācības gadā
jadarbotas Palejas ielā sekošo klasu sa-
stāvā:
I. sagatavošanas klase 2 klases
II. 2
I. vidusskolas klase 2
II. 2
III. 2
IV. 2
Kopā 12 klases

Izglītības ministrs A. Daugē.
Skolu departamenta direktors
L. Ausejs.

Lēmums Nr. A. 1862
1922. g. 7. jūnijā.
Ar 1922. g. 1. jūliju Rīgā tiek atvērts
piecgadīgs skolotāju institūts 4 sekošo
klasu sastāvā:
I. klase 1 klase
II. 1
III. 1
V. 1
Kopā 4 klases.

Līdz ar to tiek slēgts, skaitot no
1922. g. 1. jūlija, Bērzaies skolotāju
seminārs, kurā audzēkņiem tiesība iestā-
ties attiecīgā klasē Rīgas institūtā vai
Jelgavas un Daugavpils skolotāju semi-
nārā.
Izglītības ministrs A. Daugē.
Skolu departamenta direktors
L. Ausejs.

Valdības iestāžu paziņojumi.

**Dabisko un mākslīgo minerālūdeņu
saraksts.**
Kuri miltotjami pēc ievadmitas tarifa
§ 32. piezīmes.

- Krievijas:**
1) Эссендукская № 4.
2) Эссендукская № 6.
3) Эссендукская № 17.
4) Эссендукская № 18.
5) Эссендукская № 20.
6) Баталынский горький источник.
7) Михайловский прохладный источ-
ник.
8) Псекупский холодный источник.
9) Итигорский горько-соляной источ-
ник.
10) Столыпинский серно-соляной источ-
ник.

b) Vakareirōpas:

- 1) Billner Jozephquelle.
- 2) Wildungen Stadtbrunnen.
- 3) Wiesbaden-Kochbrunnen.
- 4) Vichy, source de la Grande-Grille.
- 5) Vichy, source des Celestins.
- 6) Wildungen, Georg-Victorquelle.
- 7) Heilbrunn-Adelheidsquelle.
- 8) Homburg-Elisabethquelle.
- 9) Ober-Salzbrunnen.
- 10) Saidschützer-Bitterwasser.
- 11) Karlsbader-Sprudel.
- 12) Karlsbader-Neubrunnen.
- 13) Karlsbader-Mühlbrunnen.
- 14) Karlsbader-Theresienbrunnen.
- 15) Karlsbader-Schlossbrunnen.
- 16) Ki-singen-Ragoczi.
- 17) Krankheil, Johann-Georgenquelle.
- 18) Kreuznach-Elisenquelle.
- 19) Marienbad-Kreuzbrunnen.
- 20) Marienbad-Ferdinandsbrunnen.
- 21) Pirmont-Hauptquelle.
- 22) Püllnaer Bitterwasser.
- 23) Fachingen.
- 24) Friedrichshaller-Bitterwasser.
- 25) Schwalbach-Stahlbrunnen.
- 26) Eger-Salzquelle.
- 27) Eger-Franzensbrunnen.
- 28) Ems Kesselbrunnen.
- 29) Ems-Krähchen.
- 30) Aachen Kaiserquelle.
- 31) Apenta.
- 32) Bocklet Stahlquelle.
- 33) Weilbach-Schwefelquelle.
- 34) Hall, Salz und Soolquelle.
- 35) Giesshübel, Sauerbrunnen.
- 36) Gleichenberd, Römerbrunnen.
- 37) Hunyadi-Janos.
- 38) Driburg, Hauptquelle.
- 39) Salzbrunn, Oberbrunnen.
- 40) Kissingen, Pandur.
- 41) Krankheil, Bernhardsquelle und Josephsquelle.
- 42) Kreuznach, Elisabethquelle.
- 43) Cudova, Eugenquelle.
- 44) Cudova, Trinkquelle.
- 45) Levikto.
- 46) Sodeo, Milchbrunnen № 1.
- 47) Teplitz, Steinbad.
- 48) Schlangenbad, Schachtbrunnen.
- 49) Jastrzemb.
- 50) Salzschlirier.
- 51) Neuenahrer.
- 52) Wildungen-Helenequelle.

Pamats; Veselības departamenta
raksti 1922. g. 1. jūlijā № 2428 un
1922. g. 6. jūlijā № 4347.

Finansu ministra biedrs
V. Abolitiņš.
Muitas departamenta vicedirektora
vietas izpildītājs E. Dundurs.

Atsauču
"Valdības Vēstneša" š. g. 79. numurā
izsludinātā kareivja - dezertiera Johana
Aleksandra d. Karlsona meklēšanu, jo
pēdējais atrasts.

Rīgas kara apriņķa priekšnieka palīgs,
pulkvedis leitnants Muizulis.
Vecākais darbvedis, kara ierēdnis
Krieviņš.

Atsauču
"Valdības Vēstneša" š. g. 79. numurā
izsludinātā kareivja - dezertiera Pēterā
Pēterā d. Dukala meklēšanu, jo pēdējais
atrasts.
Pamats: 7. Siguldas kājnieku pulka
komandiera raksts 1922. g. 28. jūnijā
zem № 265/T.
Rīgas kara apriņķa priekšnieka palīgs,
pulkvedis leitnants Muizulis.
Vecākais darbvedis, kara ierēdnis
(paraksts.)

Meklējamo personu saraksts Nr. 51.

Nr. pēc kārtas.	Uzvārds, vārds, tēva vārds, vecums, piederības vieta, dzīves vieta, pēdējā laikā, ārējie apraksti. (pazīmes).	Kas meklē, ar kādu rakstu un par ko apvainots.	Val ir apcietināms un kas darāms nārašanas gadījumā
5521.	Aronstams, Mozus Izaka d., ebrejs, dzimis 1872. g. pēd. dzīves vieta Diķa ielā Nr. 15, Jelgavā.	Jelgavas pilsētas prefekts ar rakstu 1922. g. 17. maijā, zem № 1299, apvain. par parādī- šanos publiskā vietā iereibušā stāvoklī.	Paziņot dzīves vietu meklētājam.
5522.	Beitiņ, Herberts, apm. 19 g. v., š. g. mara mēnesī dzīvoja Tukuma apr., Strucles pag., Bundžu mājās.	Tukuma apriņķa mirtiesneša raksts 1922. g. 22. maijā, № 1243, apv. uz s. l. 581. p.	Paziņot dzīves vietu meklētājam.
5523.	Briedis, Mārtiņš.	Jelgavas apg. tiesas svarīgu lietu izmeklēšanas tiesn. 1922. g. 31. maijā № 863 kā lieli- nieku lauku darbinieku Baldo- nes pagastā.	Paziņot meklētājam.
5524.	Blumentals, Oskars Ger- sona d. (al. Saša Gerca d.), I. artillerijas diviz. 2. bataljona kareivis, pied. pie Ventspils; pēc Liepājas pilsētas policijas ziņām izrak- stīts uz Aizputi.	Kara prokurora raksts 1922. g. 29. maijā № 17, apv. uz kara lik. 22. gr. 232. p.	Apcietināt, ievietot Rīgas centrālcietu- mā, ieskaitot kara tiesas rīcībā un ziņot minētai tiesai.
5525.	Freimans, Ludvigs Mār- tiņa d., pēdējā laikā at- radās Kuldīgas apriņķa cietumā, 20 gadus vecs, 169 cm. garš, apaju seju, taisnu degunu, zilām acīm, tumšiem matiem, gērbies melnā mētelī, galvā melna aitu ādas cepure un kājās melnas kurpes ar bal- tām saitēm.	Kuldīgas apriņķa priekšnieks, 1922. gada 20. maijā zem № 1106/1, apvainots zādībā un uz sod. lik. 126., 185. un 272. p.p.	Atrašanas gadījumā apcietināt un zem stingras uzraudzības nosūtāms Kuldīgas cietumā, par ko zi- ņot meklētājam.
5526.	Freimans (Preimans), Alfreds Jāņa d., 28 g. vecs, dēvējas par pie- derīgu pie Praulienas pag., Cēsu apriņķa, (tuvāku ziņu nav).	Valmieras apriņķa II. iec. iz- meklēšanas tiesnesis ar rakstu 1922. g. 19. maijā zem № 1423, apvainots laupīšanā.	Apcietināt un nodot meklēšanas tiesnesis ar rakstu meklēšanas rīcībā.
5527.	Genkins, Šmuls (Za- muels) Vulfa d., 32 g. vecs, piederīgs pie Kaunas gub.	Rīgas 9. iecirkņa izmeklē- šanas tiesn. 1922. g. 22. maijā, № 951, apvainots pēc sodu lik. 126. p. 1. d.	Apcietināt un no- gādāt meklētāja ri- cībā.
5528.	Helvigs, Žanis Miķeļa dēls, piederīgs pie Tu- kuma apriņķa, Šloken- bergas pag.	Jelgavas apgabaltiesas krim. nod. raksts 1922. g. 14. maijā, № 13006, dēļ Helviga ipa- šuma meklēšanas.	Nemt Helviga ipa- šumu pol. apsargā- šanā un bez kavē- šanās paziņot apg. tiesai, no ka ipa- šums sastāv, kāda viņa vērtība un ka rīcībā tas atrodas.
5529.	Jakobsons, Leizars Ab- rama d., pied. pie Bau- skas, dz. 1898.	Rīgas IX. iec. izmeklēšanas tiesn. 1922. g. 31. maijā, № 951, apvain. pēc sod. lik. 126. p. 1. d.	Apcietināt un no- gādāt meklētāja ri- cībā.
5530.	Koškins, Jānis Pēterā d.	Jelgavas apg. ties. svarīgu lietu izm. tiesn. 1922. g. 31. maijā, № 863, apv. kā lielinieku lauku darbinieks Baldones pag., Bauskas apr.	Paziņot meklētājam.
5531.	Razlovskis (Kozlovskis), Mārtiņš Jēkaba d., čī- gans, dzimis 1897. g. 25. janv., pied. pie Val- mieras pag., Valmieras apr., pastāvīgā dzīves vieta Valmieras apr., Kauguru pag., Danilos, vidēja auguma, melniem matiem, tumšu apaju ģi- mi, kreisai rokai vidē- jais pirksts liks.	Bauskas apriņķa I. iec. mirt. raksts 1922. g. 28. maijā, № 1873, apvain. pēc s. l. 581. p.	Paziņot dzīves vietu meklētājam.
5532.	Kastenais, Mikēlis Ādama d., dzim. 1895. g. 10. maijā, Lietavas pavalst- nieks, pēdējā laikā dzi- vojās Jaunjelgavas apr., Elkšņu pagastā, Liepi- nanu mājās. Gara au- guma, tumšiem matiem, apgriestām ūsām, apaju ģimi.	Jaunjelgavas apriņķa priekš- nieks 1922. g. 22. maijā № 1510, apv. par pierobežas joslas pār- iešanu bez attiecīgiem doku- mentiem.	Paziņot dzīves vietu meklētājam.
5533.	Lindenbergs, Reinholds Andrēja d., 41 g. vecs,	Valmieras apr. 2. iec. izmekl. tiesn. ar rakstu 1922. g. 19.	Apcietināt un nodot meklēšanas rīcībā.

2. pied. pie Vecmuižas (Susīkas) pagasta, Valmieras apr.; vidēja auguma, melni mati, pelēkas acis, tumšas ūsas.
5534. Lācis, Konstantīns Kristjāna d., sastāvējis dienestā muitas departamentā.
5535. Lielausa, Oļo Jāņa d.
5536. Markovs, Vasilis Iljina dēls, 38 g. vecs, pied. pie Liepājas pilsētas, pēdējā laikā dzīves vieta — Ventspilī.
5537. Mētra-Mētriņš, Jānis Jēkaba d.
5538. Mētra-Mētriņš, Juris Jēkaba d.
5539. Melniks, Nikita Sidora dēls, dz. 1902. g., piederīgs pie Ukrainas, pēdējā dzīves vieta Satiņu pag., Kuldīgas apr.; maza auguma, blonds.
5540. Millers, Oskars Feliks Valentins Heinriha d., pie Ventspils pilsētas, dzim. 1896. g. 20. jūl., luterticīgs, vācietis, neprecējies, kantorists; līdzšinējā dzīves vieta Rīgā, Romanova ielā № 60, dz. 12.
5541. Mižeikis, Jānis Friča d., dzīv. Rīgā, Elizabetes ielā № 24.
5542. Michelsons, Nikolajs Konrada d., Igaunijas pav., atradās Rīgas centralcietumā.
5543. Nikolajeva, Aleksandra, Polijas pavalstniece, dzīv. Daugavpils ielā № 15, dz. 6.
5544. Osports, Izais Izaka d., Latvijas pilsonis, dzim. 1895. g.
5545. Pavulans, Francis Jēkaba d., dzim. 1890. g. 12. okt., Lietavas pav.,
- maiņā zem № 1423, apvain. laupīšanā.
- Rīgas pils. 2. iec. izmeklēšanas tiesneša raksts 1922. g. 24. maijā № 1679, apv. uz sodu lik. 441. p.
- Valkas apriņķa III. iec. izmekl. tiesn. raksts, 1922. g. 31. maijā № 52, apvain. uz sod. lik. 14. un 185. p.p.
- Ventspils apriņķa priekšnieks, 1922. g. 29. maijā zem № 62/M, admin. sodīts par zūpošanu.
- Jelgavas apgabaltiesas svarīgu lietu izmeklēšanas tiesnesis 1922. g. 31. maijā, zem № 863, apvainots kā ielietnieku lauku darbinieks Baldones pagastā, Bauskas apr. („Vald. Vēstn.“ № 215 1921. g. mekl. pers. kārt. № 653.)
- Tas pats. (Vald. Vēstn.“ № 215 1921. g. mekl. pers. kārtas № 654.)
- Kuldīgas apriņķa priekšnieks 1922. g. 27. maijā № 585/1, izraidams no Latvijas saskaņā ar iekšlietu min. priekšrakstu 1922. g. 27. janvārī zem № 26032/IV.
- Latvijas kara tiesas priekšsēd. raksts 1922. g. 29. maijā № 3109, apv. uz s. lik. 51. p. un 455. p. 12. punktu un not. par kara stāv. no 1919. g. 11. febr. IV. nod. § 14.
- iekšl. min. pasu nodaļa 1922. g. 5. maijā № 30106/IV dēļ izraidīšanas no Latvijas kā ārzemnieku.
- Tas pats.
- Tas pats.
- Rīgas IX. iec. izmekl. tiesn., 1922. g. 22. maijā zem № 954, apv. pēc sod. lik. 126. p. l. d.
- Jaunjelgavas apriņķa priekšnieks, 1922. gada 22. maijā № 1510, par pierobežas joslas
- Nogādāt uz 2. iec. izmeklēšanas tiesn. kameru.
- Paziņot dzīves vietu meklētājam.
- Paziņot dzīves vietu meklētājam.
- Paziņot meklētājam.
- Tāpat.
- Izraidīt no Latvijas un ziņot Kuldīgas apr. priekšniekam.
- Arestēt un ievietot centralcietumā, ieskaitot kara tiesas rīcībā.
- Apdētināt un izsūtīt no Latvijas, prasot sarakst. iekšl. min.
- Tāpat.
- Tāpat.
- Apdētināt un nogādāt meklētāja rīcībā.
- Paziņot dzīves vietu meklētājam.
- pēdējā laikā dzīvoja Jaunjelgavas apr. Supinānu mājās, maza auguma, apaju ģimī, ūsas vid. lieluma (necirptas). Peterčiks, Roberts Roberta d., pied. pie Liepājas, dz. 1900. g., atradās Rīgas centralciet.
5547. Roge, Iciks-Morduchs Šareva d., Lietavas pav., atradās Daugavpils cietumā.
5548. Rors, Jēkabs Indriķa d., Vācijas pavalstnieks, dz. 1870. g. 15. martā, pēd. dzīv. vieta Liepājā, Graudu ielā № 8, liela auguma un retiem, tumšiem matiem.
5549. Sergejevs, Aleksejs Sergeja d., apm. 31 g. v., pied. pie Kačanovas pag., Ludzas apr.
5550. Šenvalds, Gustavs Jorena d., 43 g. v., pied. pie Ventspils apr., Ugāles pag., pēdējā laikā dzīv. Ventspils apr. Usmas pag., Vec-Tiruks mājās.
5551. Škljute, Osīps Ādama d., pied. pie Viļņas gub. Oraiskas pag., dzim. 1886. g., dzīv. Rīgā, Bruņinieku ielā № 28, dz. 13.
5552. Stein, Movša Genucha dēls, pied. pie Jaun-Aleksandrovas, Kaunas gub., dzīv. Daugavpils, Krāslavas ielā № 4.
5553. Tervidis, Karlina Kazimira m., dzim. 1893. g., pied. pie Kaunas gub., atradās Rīgas centralciet.
5554. Talbergs, Vilis Jāņa d., pied. pie Talsu pag. Talsu apr., pēdējā laikā nodorbojās Kuldīgas apriņķa meklēšanas. (V. V. apr., Rendes virsmežniecībā ka mežzinis.
5555. Trubočistovs, Abrams Grigorija dēls.
- Rīgas pilsētas II. iec. izmeklēšanas tiesneša raksts, 1922. g. 13. maijā № 1592, apvainots uz kr. sod. lik. 574. p.
- Rīgā, 1922. g. 19. jūnijā. № 20960.
- pāriešanu bez attiecīgiem dokumentiem.
- Iekšlietu ministrijas pasu nod., 1922. g. 5. maijā № 30106/14, dēļ izraidīšanas no Latvijas, kā ārzemnieku.
- Tas pats.
- Liepājas prefekts 1922. g. 22. maijā zem № 1698/II, apvainots par patvarīgu dzīves vietas atstāšanu, kā sastāvošs zem policijas uzraudzības.
- Rīgas apg. tiesas VII. iec. izmekl. tiesn. 1922. g. 30. maijā № 1507, apv. uz kr. sod. lik. 51. p., 126. p. 2. d. un 129. p. 1. d.
- Ventspils apr. priekšnieks 1922. g. 29. maijā zem № 9/š. admin. sodīts par zūpošanu.
- iekšl. min. pasu nod. 1922. g. 5. maijā № 30106/IV, dēļ izraidīšanas no Latvijas kā ārzemnieku.
- Tas pats.
- Tas pats. (V. V. № 233/21. g., kārtas № 1406).
- Jelgavas apgabaltiesas krim. nod. 1922. g. 29. maijā № 13004, dēļ Talberga ipašuma meklēšanas. (V. V. № 104, kārtas № 5061).
- Rīgas pilsētas II. iec. izmeklēšanas tiesneša raksts, 1922. g. 13. maijā № 1592, apvainots uz kr. sod. lik. 574. p.
- Rīgā, 1922. g. 19. jūnijā. № 20960.

Administratīvā departamenta direktors J. Ieva.
Iekšējās apsardzības pārvaldes priekšnieks J. Garozis.

Literatūra.

Teodors Zeiferts. Latviešu rakstniecības vēsture.

A. Gulbja apgādībā, Rīgā, 1922. g.

Teodora Zeiferta visa galvenā atklātā darbība norisinājusies latviešu rakstniecības laukā. Viņš sāka ar literārisku kritiku, literāriem apcerējumiem un tā turpinājās visu garo laiku, pa starpām izdodams dažādus rakstu darbus, starp citu savu ievērojamo „Latviešu rakstniecības hrestomatiju“ (1905.—1907. g.) Tagad nu viņš nāk klajā ar savu galveno, tā saukto mūža darbu: „Latviešu rakstniecības vēsturi“, no kuras patlaban iznākusi A. Gulbja apgādībā pirmā daļa, kura aptver divus galvenos laikmetus latviešu dzīvē: katolicisma un luterānisma laikus, pēdējos līdz vācu rakstniecības nobeidumam latvju rakstniecībā, t. i. līdz tautiskā laikmeta sākumam. Pēc ievada, kur dots pārskats par rakstniecību vispār un par latviešiem, viņu zemi, vēsturi un valodu, vislielāko daļu ieņem katolicisma laikmets, kurā apskatītas Livonijas kronikas un ierindota burtniecības nodaļa: tautas dziesmas, stāstījumi, mīklas, tsi izteicieni, burāmie vārdi un dažādi ticējumi, tadēļ ka viņiem skaidri pēdas sadzenamas līdz šim laikmetam, kaut gan arī droši sakams, ka daudzas no mūsu tā sauktām tautas gara mantām ir daudz vecākas, t. i. pastāvējušas, ticētas un sacerētas jau priekš vācu ienākšanas Latvijā — lielākai daļai no viņām dziļi iesniedzās šai sirmajā senātnē. Šis bagātais saturs sniegts vispārīn isā kodolīgā veidā, bez kādiem liekiem vārdiem un blakus novirzījumiem, vietām tīri aforistiski, cieši pieturoties pie zinātniskas izlūzās un izteiksmes veida. Pēdējā iemesla dēļ, lai veicinātu pārrunājamo lietu un laikmetu labāku izpratni, mestas acis salīdzināsā kārtā arī uz citām tautām un zēmēm.

Bet nu drusku tuvāki pie paša satura. Interesants jau pats ievads ar ziņām par latviešiem vispārī, par viņu raksturu, zemi, valodu un literatūru. Piemēram, par pēdējo dabujam uz ne daudz vairāk kā vienas lapas skaidru raksturojumu par viņas vispārējo dabu, tad sevišķi par viņas dramu, stāstiem un liriku. Par katolicisma laikmeta ievadu, vēsturisko pārskatu, Livonijas kroniku satura atstāstījumu, varētu piezīmēt, ka daļu no tā, pēc manām domām, gan varēja atstāt vēstures grāmatām; vismaz šo daļu varēja saņemt isāki, toties dažas no isām latviešu rakstniecības daļām un pazīmēm priekštautiskā laikmetā pastiept garāki. Visas šās rakstniecības vēstures I. daļas kodols ir mūsu burtniecība jeb Zeiferta definējumā „tie valodā ievēdotie gara darbi, kas tautā radušies un ilgāku laiku uzglabājušies bez rakstu palīdzības. Te pirmo vietu ieņem mūsu bagātās un dižanās tautas dziesmas, kurām krājumā ierādīta tiešām cienīga vieta. Jāsaka, ka nekur citur neatradīsim par viņām sakopotus tik bagātīgus un interesantus materialus — ziņas par viņu vēsturi, dzīves atspulgām, saturu, izteiksmi u. t. t., kā še. Vietām šie savilkumi un patēlojumi izdevušies klasiski kodolīgi un skaidri. No visa redzams, ka autors ar lielu mīlestību un cilību nogremdējies tautas dziesmu pūra mantu cilāšanā un apvērēšanā, tā ka viņš, šķiet, ar sevišķu vieglumu un pareizību prot virknēt dziesmas pa atsevišķīm pudurim un pavedieniem. Arī mitoloģiskās būtes viņš pa galvenai tiesai smēl un veido pēc dziesmu skaidrojājiem avotiem. Tā ka ziņas par šīm dziesmām grāmatā tik plaši un rūpīgi kopotas, tad zēl, ja pamana kādu trūkumu viņās, kauču arī savā ziņā sīkumu. Tā man dūrās acis, ka neatradu aizrādījumu uz plaši izplatītās dziesmas „Uz ežļu galvu liku, sargāj savu tēvu zemi...“ isto vēsturisko nozīmi, ko uzrādījuši

Klaustiņš un prof. P. Šmidts; tāpat vēl dažu ipašību pie bāņu dziesmām. Bagātas un interesantas ir arī stāstījumu, mīklu un citas tālākas burtniecības nodaļas. Arī tur lūkots izsmelt visu zīmīgāko un tipiskāko. Tikai man šķiet, ka burāmo vārdu un dažu citu ticējumu nodaļas varēja būt isākas; jeb ja tās ņēma tik plaši, tad tās varēja būt — tām pat vajadzēja būt vēl plašākām. Tā piem. pie mīklām aizrādīts uz ebreju tradīcijām saņņu nozīmē un izstāstīšanā, bet nemaz nav aizņemti latviešu saņņi un viņu izstāstīšana, kurī latviešu etnografijā (jeb burtniecībā) ieņem diezgan svarīgu lomu. Literatūras avotu aizrādījumi dažā vietā arī varēja būt pilnīgāki. Tā pie stāstījumiem nav pievests V. Olava ievērojams darbs par latviešu pasakām, pie Valtera un Cimzes J. Kalniņa biografijas u. c.

Manas sīkas piezīmes nemazina ša ievērojamā izdevuma lielu svaru un vērtību. Ja, daža no tām (p. pr. ka vācu latviešu rakstniecības laikmeta daža vietā izskatas itin kā par strupi norautu) tik rāda autora stingru kritisku garu, kas negribēja vājus un vidējus rakstniekus un viņu darbus neko plašāki izcelt. Bez šaubām sagaidīsim no viņa spalvas turpmākās daļās plašākus un interesantus tēlojumus par latviešu tautiskā laikmeta un jaunāko laiku rakstniecību un viņas darbiniekiem, kurās jautājumos Zeiferts ir jo liels lietpratējs un taisns spriedējs, tāpat kā šai daļā pie latviešu burtniecības izcelšanas. Jāatzīmē vēl, ka Zeiferta rakstniecības vēsturei vēl tas ievērojams pārākums par līdzšinējām latviešu rakstniecības vēsturēm, ka tā ir ilustrēta, kādas tagad parasts izdot visas citas kultūras tautas un zēmes. Grāmatā ir pavisam kādas 44 ilustrācijas jeb attēli, gan rakstnieku ģimētnes, viņu rokkrastī, mūsu veco reto izdevumu titullapas, ievērojamu vietu un atgadi-

jumu attēli u. c. Visnotaļ arī visa grāmatas ārpuse ļoti glīta, par ko sevišķa atzinība piešķirama izdevējam.

M. Ārons.

Zinātniskās terminoloģijas vārdnīca izglītības ministrijas terminoloģijas komisijas sakopojumā. 1922. g. Izglītības ministrijas izdevums. Krājumā pie A. Gulbja, Rīgā, Suvorova ielā № 14. Šis arī saucams par ļoti svarīgu un ievērojamu izdevumu. Tajā sakopoti izglītības ministrijas terminoloģijas komisijas pa visu viņas darbības laiku (no 1920. g. janvāra līdz 1921. g. aprīlim) sakrātie un sijātie dažādie zinātniskie termini, kas attiecās pavisam uz kādām 20 zinātnes nozarēm. Krājuma ievadā lasām šādu aizrādījumu: „Neskatoties uz tiem daudzājiem sietiem, caur kurjiem ir gājuši pieņemtie vārdi, viens otrs viņu starpā nav tomēr izdevies gluži ideāls. Lietošanā vienam otram vārdam grūti būs atrast plašākas simpatijas. Tomēr ja vārds būs pareizi darināts un attiecīgā jēdziena apzīmēšanai tieši piemērots, viņš vēlāk ieviesīsies, lai arī cik neparasts tas izliktos sākumā. Pati dzīve un dzīvā vārdu lietošana būs tas vissīkākais siets, kas galīgi atšķirs jaunradīto vārdu starpā nederīgās vieglās pelavas no smagajiem graudiem. Un terminoloģijas lietotājiem varam tikai aizrādīt, lai viņi neuzskatītu terminoloģijas komisijas darbu par ideālu, bet tikai par relatīvi pabeigtu un neizmirstu arvienu par attiecīgo jēdzienu apzīmējumiem domāt, pūlēdamies tos padarīt labākus, pareizākus un latviskākus.“

Ši vārdnīca tagad nepieciešami vajadzīga un derīga katram, kam nodarbošanās latviešu valodā ar zinātniskiem jautājumiem, kamdēļ atzinība ministrijai par šis grāmatas izdošanu.

Iecelšanas.

Rikojums № 42. 1922. g. 29. jūnijā.

Lauksaimniecības departamenta vecākā inženiera vietas izpildītāju Albertu Vaitu iecēju par tā paša departamenta būvniecības nodaļas vadītāju, skaitot no 3. g. 1. jūlija.

Rezolūcija № 2737. 1922. g. 7. jūlijā.

Iecēju pamatskolu nodaļas priekšnieka palīgu Kārli Ozoliņu par vidus un arodu skolu direktoru un atvabinu viņu no pamatskolu nodaļas priekšnieka palīga amata izpildīšanas, skaitot no 1922. g. 1. augusta.

Rezolūcija № 2738. 1922. g. 7. jūlijā.

Iecēju vidus un arodu skolu nodaļas priekšnieku Gederu Odiņu uz viņa paša lūgumu par II. Jelgavas valsts vidusskolas direktoru un Kurzemes—Zemgales vidusskolu tuvāko pārlūku, skaitot no 1922. g. 1. jūlija, uzliktot viņam pagaidām līdz 1922. g. 1. augustam līdzšinējo pienākumu izpildīšanu.

Rezolūcija № 2739. 1922. g. 7. jūlijā.

Apstiprinu Limbažu valsts vidusskolas direktoru Ludvigu Bērziņu par Rīgas skolotāju institūta direktoru un atvabinu viņu no līdzšinējo pienākumu izpildīšanas, skaitot no 1922. g. 1. jūlija.

Rezolūcija № 2740. 1922. g. 7. jūlijā.

Iecēju līdzšinējo valsts Limbažu vidusskolas priekšnieka palīgu Arturu Bērziņu par tās pašas vidusskolas direktora vietas izpildītāju, skaitot no 3. g. 1. jūlija.

Pavēle № 64.

Apstiprinu Kristīni Pūrmali par Ludzas apriņķa nodokļu inspektora palīga-specialista pagaidu vietas izpildītāju, skaitot no 3. g. 16. jūnijā.

Pavēle № 76.

Izslēdzu līdzšinējo Rīgas XI. iecirkņa nodokļu inspektora Satorģinu Koprovski no ministrijas darbinieku sarakstiem, sakarā ar viņa miršanu 3. g. 22. jūnijā.

Pavēle № 77.

Apstiprinu līdzšinējo Rīgas II. iecirkņa nodokļu inspektora palīgu-specialistu Jāni Leimani par Rīgas XI. iecirkņa nodokļu inspektoru, skaitot no 3. g. 1. jūlija.

Pavēle № 80.

Apstiprinu līdzšinējo tiešo nodokļu departamenta ārsta pagaidu sevīšu uzdevumu ierēdni Emīlu Krieviju par Rīgas II. iecirkņa nodokļu inspektora palīgu-specialistu, skaitot no 3. g. 1. jūlija.

Pavēle № 81.

Apstiprinu līdzšinējo Liepājas I. iecirkņa nodokļu inspektora palīga-specialista pagaidu vietas izpildītāju Arvidu Raču par Liepājas apriņķa nodokļu inspektoru, skaitot no 3. g. 1. jūlija.

Pavēle № 89.

Zemkopības ministrijas zemju departamenta rikojumi, attiecībā uz ierēdņu iecelšanu amatos, pārceļšanu un atļaušanu.

Rikojums № 69.

Zemju departamenta purvu pētīšanas nodaļas darbinieku skaita samazināšanas dēļ uzdodu pēc piederības:

1) I. šķiras mēriņnieku Augustu Medni pārkomandēt uz mēriņniecības daļu-tādā pašā amatā, skaitot no 3. g. 15. aprīļa.

2) I. šķiras tehniķi Pēteri Blūmu pārkomandēt uz zemes vērtēšanas nodaļu-tādā pašā amatā uzdodot viņam vajadzības gadījumā izpildīt darbu pienākumus, skaitot no 3. g. 15. aprīļa.

3) vecāko tehniķi Pēteri Krastiņu, I. šķiras tehniķi Mariju Lāni un II. šķiras tehniķi Andreju Stīliu atvabināt no amatiem, izmaksājot viņiem atbilstoši par civildienesta likuma 37. pantu algu par 3 mēnešiem uz priekšu, skaitot no 3. g. 10. aprīļa un

4) izbeigt algas izmaksu docentam N. M. Malmam, skaitot no 3. g. 15. aprīļa.

Rikojums № 70.

Zemju departamenta darbinieku skaita samazināšanas dēļ atļaušu no dienesta uz civildienesta likuma 37. panta pamata sekošus darbiniekus izmaksājot viņiem pēc attiecīgām amatu kategorijām algu par 3 mēnešiem uz priekšu un proti:

1) administratīvās nodaļas I. šķiras darbinieki Voldemaru Krastiņu,

4) I. valsts zemju nodaļas vecāko kanceļijas ierēdni Pauri Daigu un

5) jaunāko kanceļijas ierēdni Adolfu Krieviju, abus skaitot no 3. g. 12. aprīļa.

6) III. valsts zemju nodaļas reģistratūru Ansi Silenietu, skaitot no 3. g. 12. aprīļa un

7) zemes vērtēšanas nodaļas II. šķiras tehniķi Hariju Kārklīņu, skaitot no 3. g. 1. aprīļa.

Rikojums № 71. Zemju departamenta zvejniecības un zivkopības nodaļas darbinieki Mārtiņu Samu iecēju par zvejniecības virspāranga ar X. kategorijas algu 5500 rub. mēnesī, skaitot no 3. g. 1. aprīļa.

Rigā, 1922. g. 15. aprīlī.

Zemkopības ministra biedrs R. Lindiņš. Zemju departamenta direktors P. Grāvs. Administratīvās nodaļas vadītājs R. Ozoliņš.

Rikojums № 74. Izmainot 3. g. 7. aprīļa rikojumu, uzdodu:

1) zemju departamenta purvu pētīšanas nodaļu apvienot ciešākā sakarā ar kulturtechnisko nodaļu zem inženiera A. Kuzes kunga tālākas vadības, skaitot no 3. g. 1. maija un

2) purvu pētīšanas nodaļas vadītāju inženieri J. Jagaru atvabinu no augšminētā amata pienākumu izpildīšanas, skaitot no 3. g. 1. maija, ieskaitot viņu no tā pašā laika kulturtechniskās nodaļas dienestā kā vecāko inženieri VII. amata kategorijā.

Rigā, 1922. g. 25. aprīlī.

Zemkopības ministra biedrs R. Lindiņš. Zemju departamenta direktors P. Grāvs.

Rikojums № 75. Tukuma apriņķa I. rajona valsts zemju pārzīņa vietas izpildītāju Žani Kuplo atļaušu no amata uz civildienesta likuma 36. panta pamatu, skaitot no 3. g. 23. aprīļa.

Rikojums № 76. Talsu apriņķa zemes ierīcības komitejas sevišķu uzdevumu ierēdni Žani Dzelzsgalvi, darbinieku skaita samazināšanas dēļ atvabinu no amata pienākumu izpildīšanas, skaitot no 3. g. 1. aprīļa, izmaksājot viņam saskaņā ar civildienesta likuma 37. pantu, algu pēc IX. amata kategorijas par 3 mēnešiem uz priekšu.

Rigā, 1922. g. 12. maijā.

Zemkopības ministra centralās zemes ierīcības komitejas priekšsēdētāja biedrs R. Lindiņš. Zemju departamenta direktors P. Grāvs. Administratīvās nodaļas vadītājs R. Ozoliņš.

Rikojums № 77. Ar zemju departamenta p. g. 31. decembra rikojumu № 281 centralai zemes ierīcības komitejai piekomandēto bijušo Talsu apriņķa III. rajona valsts zemju pārzīni, Mariju Opman, kā pārgājušu augšminētās komitejas dienestā, izslēgt no zemju departamenta darbinieku un algu sarakstiem, skaitot no 3. g. 1. aprīļa.

Rigā, 1922. g. 12. maijā.

Zemkopības ministra biedrs R. Lindiņš. Zemju departamenta direktors P. Grāvs. Administratīvās nodaļas vadītājs R. Ozoliņš.

Latvija un citas valstis.

Somijas jaunā ārlietu ministra vēstule mūsu sūtnim Helsīngforsā.

Ministra kungs. Man ir tas gods jums paziņot, ka republikas prezidentam ir labpaticies man uzticēt ārlietu resoru.

Šīnī momentā, kad uzņemas ministrijas vadību, pastīdzos apliecināt jums manu sirsnīgo vēlēšanos strādāt starp mūsu valstīm pastāvošo labo attiecību uzturēšanai un veicināšanai.

Es griežos pie jums ar lūgumu pabalstīt mani tikpat, kā manu priekšgājēju, šī rezultāta sasniegšanai.

Es jūtos laimīgs, it sevišķi par attiecībām ar jums, kuras uzturēt es esmu iecēlis, un izlietoju šo gadījumu, lai apliecinātu jums, ministra kungs, savu augsto cieņību.

Kārlis Enkels.

Jaunās valstis.

Somija. Baltijas valstu savienības lietā.

Helsīngforsā, 7. jūlijā. Somu prese pārunā, Somijas pievienošanos Baltijas valstu savienībai.

"Helsingin Sanomat" izsaka izbrīnēšanos par Somijas zviedru laikrakstu izteiktām domām, ka Somijai jāslēdzot savienību ar Zviedriju. Jau pirms zviedru žurnālistu viesošanās Somijā Zviedrijas valdības aprindas izteikušas Zviedrijas simpatijas, bet Somijai, lai nodrošinātos pret padomju Krieviju jāslēdz savienība ar Baltijas valstīm; tā tad nevar būt divu domu, ka Somijai jāieiet Baltijas valstu savienībā.

"Uusi Suomi" izsakas šai jautājumā tāpat, vēl uzsvērot, ka ņemot vērā padomju Krievijas vadošo personu draudus, Baltijas valstīm jātura savas armijas vienmēr priekšzīmīgā kārtībā.

Visa somu prese apsveic padomju Krievijas atbrūšanās priekšlikumu un nāk pie slēdziena, ka Baltijas valstīm

jāslēdz savienība. Laikrakstos izteiktas domas, it kā Baltijas valstu konference par atbildi uz Krievijas notu atbrūšanās jautājumā notikšot Rīgā. LTA.

Polija.

Atkal kabineta krīze.

Seims ar 6 balsu vairākumu atraidīja priekšlikumu, izteikt Slivinska kabinetam uzticību, pēc kam Slivinskis tūlīt iesniedza kabineta atlūgumus. Valsts galva pieņēma atlūgumus, uzdodams kabinetam, vadīt tekošās darīšanas jaunās valdības sastādīšanai.

Iedzīvotāju skaits un sastāvs.

Varšavā, 8. jūlijā. Pēc Polijas statistisko iestāžu ziņām Polijā ir 25 miljoni iedzīvotāju, no kuriem 17,3 miljoni ir poļi un pārējie 8 miljoni jeb 31,6% no visiem iedzīvotājiem ir ciltautieši. LTA.

Ārzesmes.

Notikumi Krievijā.

Maskavā, 8. jūlijā. 1. augustā Nižņijnovgorodā atklāj atkal parasto preču tirgu, kuŗš 4 gadu laikā bij pārtraukts. Nižņijnovgorodas tirgum būšot nozīme sevišķi priekš Sibīrijas precēm, kuŗas no šejienes vieglāk būs iespējams izvest uz ārzemēm.

Hamburgā, 8. jūlijā. Tuvākā laikā no Hamburgas noies tvaikonis, kuŗa uzdevums būs nodibināt kuģniecības ceļu starp Vāciju—Pēterpili—Persiju. Kuģis pa Marijas kanāla sistemu un Volgu dosies līdz Kaspijas jūrai un pa Kaspijas jūru līdz Ziemeļpersijas Enseli ostai. Sākot ar nākošo pavasari pa šo ceļu saņaidama kārtīga preču apmaiņa starp Vāciju, Krieviju un austrumu zemēm. LTA.

Ko Amerikā vēro par Krieviju.

Pārunājot jauno Parizes profesora Emila Omana sarakstīto grāmatu par Krievijas vienības problēmu, amerikāņu laikraksts "New York Herald" izsakas sekoši:

Autors neuzņemas pareģot, kas notiks ar valstīm, kas no Krievijas atdalījušās (Mazkrievija, Polija, Baltkrievija, Latvija u. c.), kaut starp tām un Krieviju arī ir stipras ekonomiskas saites. Tas ir ļoti prātīgi, jo varbūt Krievijas sabrukums ir tik pilnīgs, ka šai zemei ekonomiskā ziņā uz ilgāku laiku būs tikai kolonijas nozīme.

Itālija un Anglija.

Lifildā, 8. jūlijā. (Radio.) Itālijas ārlietu ministrs Šancers apmeklēja vakar Balfuru un nobeidza ar šo vizīti veselu vitkni apspriežu, kuŗas viņš paspēja noturēt Londonā pa savu apciemojuma laiku. Sarunas starp Itālijas ministri un Anglijas valdības priekšstāvjiem bijušas ļoti sirsnīgas. Neraugoties uz to, nav paredzams, ka sarunām būtu tādi konkrēti rezultāti, kuŗus varētu ziņot atklātībai. LTA.

Notikumi Irijā.

Lifildā, 8. jūlijā. (Radio.) Republikāņu vadonis Brugha slimnicā miris no ievainojumiem, kuŗus dabuja pie sagūstīšanas, kad tas ar uzvilktu revolveri mēģināja izlausties cauri brīvvalsts armijas rindām.

Londonā, 8. jūlijā. 80 kilometrus uz dienvidiem no Dublīnas notikuse liela kauja starp Irijas brīvvalsts karaspēku un dumpīgajiem republikāņiem. Valdības karaspēks apspiedis republikāņus, kuŗi pēc tam ieņēmuši Flittingtonas pilsētu. Šīnī kaujā republikāņu vadītājs Devalera. Londonā, 7. jūlijā. (Reuters.) Brīvvalsts armija turpina uzbrukumus republikāņiem pa visu Iriju. Vakara kāda armijas nodaļa apsēda kādu "cietoksni" Londonderījas tuvumā. Nīknsas kaujas turpinās jau no svētdienas Roskomnonā, Boles aprīņķī. Kritus pazīstamais republikāņu generalis Dokerijs. Republikāņu aresti turpinās pa visu valsti. LTA.

Japana atbrūņas.

Tokijā, 6. jūlijā. (Reuters.) Saskaņā ar flotes departamenta paziņojumu par flotes uzdevumu samazināšanu, Japana nodomājuse iznīcināt flotes bāzes Port-Arturā, Takešiki un Jeiko ostās Korejā un pārvērst Maisuru un Činkai ostas Korejā par otrās šķiras bāzēm. LTA.

Tirdzniecība un rūpniecība.

K u r s l. Rīgas biržā, 1922. gadā 10. jūlijā

Table with exchange rates for various currencies: Zeita lats (0,29032 gr.), Amerikas dolārs, Angļu mārciņa, Francijas franko, Beļģijas franko, Šveices franko, Zviedrijas krona, Norvēģijas krona, Dānijas krona, Čehoslovāku krona, Polijas marka, Somijas marka, Igaunijas marka, Poļijas marka, Padomes rubl., 10 Krievijas zelta rubl., Zelta (Londonā) par 1 unci tīra zelta, Krievijas sudrabs (rubl. / sika n.), 5% neatkar. atņēm.

Rīgas ostā ienākuši kuģi.

7. jūlijā. Mendip Range, padomju Krievijas tvaikonis, 4495 reģ. ton. brutto, no Hamburgas ar lokomotīvē.

8. jūlijā. Mercator, norveģu tvaikonis, 1105 reģ. ton. brutto, no Londonas caur Dancigu ar gabalu precēm. Arož, igauņu buņnieks, 128,08 reģ. ton. brutto, no Porskundas ar cementu.

No Rīgas ostas izgājuši kuģi.

7. jūlijā. Vaza, igauņu tvaikonis, 507 reģ. ton. brutto, uz Liepāju ar gabalu precēm. Novo, angļu tvaikonis, 1682 reģ. ton. brutto, uz Hulli caur Dancigu ar gabalu precēm. Aura II., somu tvaikonis, 144 reģ. ton. brutto, uz Helziņforsu ar vecām dzelzīm.

Liepājas ostā ienākuši kuģi.

6. jūlijā. Alvina, vācu tvaikonis, 1115 reģ. ton. brutto, no Karalaučiem ar balastu. Cambrier, Beļģijas tvaikonis, 1809 reģ. ton. brutto, no Hules ar akmeņu ogļiem. Johanna, latviešu prāmis, 72 reģ. ton. brutto, no Pavilostas ar balķiem.

7. jūlijā. Herkules, latviešu prāmis, 90 reģ. ton. brutto, no Pavilostas ar balķiem.

No Liepājas ostas izgājuši kuģi.

6. jūlijā. L. O. № 21, latviešu prāmis, 181 reģ. ton. brutto, uz Pavilostu tukšā. Baumwall, vācu tvaikonis, 876 reģ. ton. brutto, uz Hamburgu ar jauktu lādīgu.

7. jūlijā. Johanna, latviešu prāmis, 72 reģ. ton. brutto, uz Pavilostu tukšā. Herkules, latviešu prāmis, 90 reģ. ton. brutto, uz Pavilostu tukšā.

No Ventspils ostas izgājuši kuģi.

6. jūlijā. Normal, latviešu tvaikonis, 67 reģ. ton. brutto, uz Pavilostu tukšā. Friedrich, latviešu tvaikonis, 68,7 reģ. ton. brutto, uz Ventspili tukšā.

7. jūlijā. Andrea Vith, vācu tvaikonis, 607 reģ. ton. brutto, uz Ventspili ar balastu. Baltabor, angļu tvaikonis, 1319 reģ. ton. brutto, uz Dancigu ar jauktu lādīgu.

Telegramas.

(Latvijas telegrāfa aģentūras izsūtīta telegramma.) Maskavā, 8. jūlijā. Prokuratūras un kriminālkodeksa ievēšana Krievijā atlikta uz 1. augustu.

Berlinē, 8. jūlijā. Miļukova atentāta sarīkotājiem, Nabokova slepkavām, bijušiem cara virsniekiem Taborickim un Šabejskim-Borkam piespriesti spaidu darbi: pirmajam uz 12 un otram uz 14 gadiem.

Redakcion: M. Arons.

Šim numuram 6 lapas puses.

